

Bolesti hlavy – úvod k hlavnímu tématu

doc. MUDr. Otakar Keller, CSc. – editor hlavního tématu

Neurologická klinika IPVZ/TN, Praha

Neurol. praxi 2012; 13(1): 6

Bolest hlavy patří mezi nejčastější obtíže, se kterými přicházejí lidé do neurologické ambulance. Zjištění její příčiny není vždy jednoduché, kromě nutných vyšetření je třeba někdy i delší sledování, abychom mohli stanovit potřebnou léčbu. Je to již 9 let, kdy v tomto časopise byla v hlavním tématu zpracována problematika primárních bolestí hlavy. V tomto čísle chceme navázat na tento obecnější text a soustředit se na některé další problémy související s primárními bolestmi hlavy. Jsme si vědomi, že bolest hlavy může být symptomem nejrůznějších onemocnění, tzv. sekundární bolesti však musíme pro obsáhlost tématu ponechat stranou. Čtenáře, kteří mají zájem o tematiku sekundárních bolestí hlavy, odkazujeme na patřičné texty, uveřejněné i v tomto časopise.

Změny hladin hormonů mohou výrazně modifikovat migrenózní bolesti, to je pochopitelné, když známe patogenезu migrény. To je pa-

trné zejména v období těhotenství, kdy mohou záchvaty vymizet nebo mohou být méně časté a méně výrazné. Na druhé straně v tomto období nelze podávat některá analgetika. Informace o této problematice jsou dostupné v 5. čísle 2010 Neurologie pro praxi. Souvislosti s hormony mají však i jiné aspekty a ty jsou popsány v příspěvku Ingrid Niedermayerové. Zejména hormonální kontracepce může výrazně ovlivnit migrenózní záchvaty, jak je v tomto příspěvku uvedeno.

Aura je často vnímána jako méně významná a pouze doprovodná porucha migrenózního záchvatu a přesto, že se vyskytuje pouze asi u 20% nemocných, je považována za diagnostické vodítko. Aura však může být velmi skličujícím symptomem, zřídka i subjektivně hůře snášeným než samotná bolest hlavy. Na další úskalí, spojené s aurou upozorňuje článek Jiřího Mastíky, doložený i zajímavými kazuistikami.

Stále větším problémem je a bude skutečnost, která souvisí s rozvojem farmaceutického průmyslu a tou je nadužívání léků – analgetik nebo antimigrenik. Zlepšující se osvěta a vědomosti laické veřejnosti vedou nejen k tomu, že nemocní vyhledávají lékaře, ale i k nekontrolovanému „samoléčení“, které nepřináší očekávaný efekt, a přitom množství léků použitých pacientem se neustále zvyšuje. Vzniklá závislost na lécích je pak větším problémem, než samotné onemocnění a zvládnout ji, je nelehký úkol lékaře. Tato důležitá tematika je zpracována Jolanou Markovou.

doc. MUDr. Otakar Keller, CSc.

Neurologická klinika IPVZ/TN
Videňská 800, 140 59, Praha 4
otakar.keller@ftn.cz

